

AZNIİZ 304

NOXUD SORTU

**Müəlliflər: N.S.Əmirov,
G.M.Müslümova**

Sort 1986-cı ildə Azərbaycan Respublikasının seleksiya nailiyyətlərinin Dövlət reyestrinə daxildir və patentlə mühafizə olunur. Patent № 4149

Mənşəyi: Sort Azərbaycan ET Əkinçilik İnstitutunda hibridləşmə yolu ilə yaradılmışdır.

Ümumi xüsusiyyətləri: Bitkiləri kompakt olub, hündürboyludur (65-875 sm) və mexaniki yığım üçün tam yararlıdır. Yatmaya və paxlaların tökülməsinə davamlıdır. Sortun yaz səpinlərində vegetasiya müddəti 90-100 gün təşkil edir.

Növmüxtəlifliyi *Cicer arietinum L. transkaukaziko-rubessensdir*. Paxlaları sarı rəngdədir. Dəni tünd qəhvəyi rəngdə olub, səthi sərtir.

Məhsuldarlığı: Sortun yaz səpinlərdə üçillik orta məhsuldarlığı suarmada 1,67 t/ha təşkil edir. Sortun potensial məhsuldarlığı 2,5 t/ha qədər təşkil edir.

Dənin keyfiyyəti: 1000 dənin kütləsi 250-280 qramdır. Dəndə zülalın miqdarı 24,0-26,4 %-dir. Bişmə müddəti orta dərəcədədir.

Xəstəliklərə və iqlim şəraitinə davamlılığı: Sort askoxitoz və fuzarioz xəstəliklərinə və quraqlığa orta dərəcədə davamlıdır.

Becərilmə bölgələri və sələfləri: Sort həm dəmyə, həm də suvarma şəraitində becərilə bilər. Dəmyə bölgələrdə qara herik və ya dənli taxıl bitkisindən sonra əkildikdə yüksək məhsul verir.

Səpin müddəti: Sortun yaz əkinlərində optimal səpin müddəti fevralın üçüncü və martın ikinci on günlükləri aralığı hesab olunur.

Səpin norması: Optimal səpin müddətində dəmyə bölgələrdə 300-350 min, suvarma şəraitində isə 350-400 min cücərən toxum səpilməlidir.

Gübrə norması: Yüksək və keyfiyyətli məhsul almaq üçün şum altına hektara təsiredici maddə hesabı ilə 90 kq fosfor, 50 kq kalium və böyümənin ilk dövrlərində isə 30 kq azot gübrəsinin verilməsi məsləhətdir.

AZNIİZ 303

NOXUD SORTU

**Müəlliflər: N.S.Əmirov,
L.Ə.Əmirov,
G.M.Müslümova**

Sort 1991-cı ildə Azərbaycan Respublikasının seleksiya nailiyyətlərinin Dövlət reyestrinə daxildir və patentlə mühafizə olunur. Patent № 234971

Mənşəyi: Sort Azərbaycan ET Əkinçilik İnstitutunda hibridləşmə yolu ilə yaradılmışdır.

Ümumi xüsusiyyətləri: Bitkilərinin forması kompaktdır, düzdür, boyu 65-85 sm və daha çoxdur. Yerə yatmaya və dənin tökülməsinə davamlıdır. Sortun yaz səpinlərində vegetasiya müddəti 86-95 gündür.

Növmüxtəlifliyi *Cicer arietinum L. transkaukaziko-karneumdur*. Paxlası tam yetişmə zamanı samanı-sarı rənglidir. İlk paxlaları yer səthindən 25-30 sm hündürlükdə yerləşir. Dəni yumru olub, səthi hamardır.

Məhsuldarlığı: Sortun yaz səpinlərdə üçillik orta məhsuldarlığı suvarmada 1,63 t/ha olmuşdur. Sortun potensial məhsuldarlığı 2,2-2,5 t/ha təşkil edir.

Dənin keyfiyyəti: 1000 dənin kütləsi 280-310 qramdır. Dəndə zülalın miqdarı 25,6-27,0 %-dir.

Xəstəliklərə və iqlim şəraitinə davamlılığı: Sort askoxitoz və fuzarioz xəstəliklərinə zəif tutulur. Quraqlığa davamlıdır, qışlaması yaxşıdır.

Becərilmə bölgələri və sələfləri: Sort həm dəmyə, həm də suvarma bölgələrində becərilə bilər. Dəmyə bölgələrdə qara herik və ya dənli taxıl bitkilərindən sonra əkildikdə məhsulu yüksək olur.

Səpin müddəti: Sortun yaz əkinlərində optimal səpin müddəti fevralın üçüncü və martın ikinci on günlükləri aralığı hesab olunur.

Səpin norması: Optimal səpin müddətində dəmyə bölgələrdə 300-350 min, suvarma şəraitində isə 400-450 min cücərən toxum səpilməlidir.

Gübrə norması: Yüksək və keyfiyyətli məhsul almaq üçün şum altına hektara təsiredici maddə hesabı ilə 90 kq fosfor, 50 kq kalium gübrələrinin, 30 kq azot gübrəsinin isə cücərtilər alındıqdan sonra yemləmə şəklində verilməsi tövsiyə edilir.

NAİL

NOXUD SORTU

**Müəlliflər: N.S.Əmirov,
B.A.Qasimov**

Sort 2002-ci ildə Azərbaycan Respublikasının seleksiya nailiyyətlərinin Dövlət reyestrinə daxildir və patentlə mühafizə olunur. Patent № 00066

Mənşəyi: Sort Azərbaycan ET Əkinçilik İnstitutunda yerli mənşəli Şərqi qapısı (*Naxçıvan MR*) noxud sortundan fərdi seçmə yolu ilə alınmışdır.

Ümumi xüsusiyyətləri: Bitkiləri əyilən tipli olub, hündürlüyü 35-40 sm-ə çatır. İlk paxlaları yer səthindən 15-20 sm hündürlükdə yerləşir. Yatmaya və paxlaların tökülməsinə davamlıdır. Vegetasiya müddəti 160-165 gün təşkil edir.

Növmüxtəlifliyi *Cicer arietinum L. v.kabulidir t.intermdir*. Yarpaqları mürəkkəb lələkvari formada olub, kənarları dişlidir. Paxlaları sarı rəngdədir. Dəni iri və qabırğalı formada və rəngi açıq sarı olub, səthi hamardır.

Məhsuldarlığı: Sortun yaz səpinlərində üçillik orta dən məhsuldarlığı suvarmada 1,25 t/ha olmuşdur. Sortun potensial məhsuldarlığı 1,5-1,8 t/ha təşkil edir.

Dənin keyfiyyəti: 1000 dənin kütləsi 400-430 qramdır. Dəndə zülalın miqdarı becərilmə şəraitindən asılı olaraq 27%-ə qədər çatır.

Xəstəliklərə və iqlim şəraitinə davamlılığı: Sort askoxitoz xəstəliyinə orta davamlıdır. Quraqlığa davamlı, qısa davamsızdır.

Becərilmə bölgələri və sələfləri: Sortun əsasən respublikanın Aran bölgələrində becərilməsi tövsiyə edilir. Sort üçün ən yaxşı sələf herik və dənli bitkilərdir.

Səpin müddəti: Sortun respublikanın Aran bölgələrində optimal səpin müddəti fevralın ikinci və martın birinci on günlükləri aralığı hesab olunur.

Səpin norması: Optimal səpin müddətində dəmyə bölgələrdə hektara 250-300 min, suvarma şəraitində isə 350-400 min cücərən toxum səpilməlidir.

Gübrə norması: Yüksək məhsul almaq üçün şum altına hektara təsiredici maddə hesabı ilə 120 kq fosfor, 90 kq kalium və böyümənin ilk dövrlərində isə 30 kq azot gübrələrinin verilməsi məsləhətdir.

NƏRMİN

NOXUD SORTU

**Müəlliflər: L.Ə.Əmirov,
R.S.Mirzəyev,
Z.İ.Əkpərov,
Q.M.Həsənova**

Sort 2006-cı ildən Azərbaycan Respublikasının seleksiya nailiyyətlərinin Dövlət reyestrinə daxildir və patentlə mühafizə olunur. Patent №00092

Mənşəyi: Sort Azərbaycan ET Əkinçilik İnstitutunda İKARDA-dan introduksiya olunmuş *Flip 95-65* seleksiya xəttindən fərdi seçmə yolu ilə yaradılmışdır.

Ümumi xüsusiyyətləri: Bitkiləri ştamb tipli olub, hündürlüyü 60-65 sm-ə çatır, yatmaya, paxlaların tökülməsinə davamlıdır. Mexanikləşdirilmiş səpin və yığım üçün çox əlverişlidir. İlk paxlalıları yer səthindən 25-30 sm hündürlükdə yerləşir. Yetişmə vaxtı yarpaqları tökülür. Sortun qış qabağı səpinlərdə vegetasiya müddəti 170-175 gün təşkil edir. Bölgə üçün rayonlaşmış AZNİİZ 303 sortundan 6-9 gün tez yetişir.

Növmüxtəlifliyi *Cicer arietinum L., v transkaukazikumdur.* Dəni açıq samanı-sarı rənglidir, səthi hamardır. Çiçəklərinin xarakteri qoltuqlu, iri və ağdır. Bir bitkidə paxlaların sayı 26-34 ədəd, forması oval, rəngi sarıdır. Paxlada toxumların sayı 1-2 ədəd olub, orta irilikdə, rəgi açıq sarıdır.

Məhsuldarlığı: Sort qış qabağı əkinlərdə yaz səpinlərinə nisbətən yüksək məhsul verir. Sortun qış qabağı səpinlərdə üçillik orta dən məhsuldarlığı dəmyədə 1,61 t/ha olub, AZNİİZ 303 sortundan 0,43 ton artıq məhsul vermişdir. Potensial məhsuldarlığı 2,4 t/ha təşkil edir.

Dənin keyfiyyəti: 1000 dənin kütləsi 340-350 qramdır. Dəndə zülalın miqdarı 24-25 % - dir. Yüksək dad keyfiyyətinə malikdir.

Xəstəliklərə və iqlim şəraitinə davamlılığı: Sort askoxitoz xəstəliklərinə davamlı, fuzariozla isə zəif sirayətlənir. Quraqlığa davamlılığı yüksəkdir

Becərilmə bölgələri və səlafləri: Respublikanın Cənubi-Muğan və digər dəmyə, eləcə də suvarma bölgələrdə becərilməsi tövsiyə olunur. Nəmliklə təmin olunmayan dəmyə şəraitində sort üçün ən yaxşı sələf herik, dənli bitkilər, aran suvarma rayonlarında isə taxıl və cərgəarası becərilən bitkilər hesab olunur.

Səpin müddəti: Respublikanın Cənubi-Muğan və digər aran bölgələrində qış qabağı səpin dekabrın birinci ongunlüyü, dağətəyi və dağlıq bölgələrdə isə erkən yaz səpinləri fevralın üçüncü və martın ikinci ongunlükləri aralığı hesab olunur.

Səpin norması: Optimal səpin müddəti dəmyə bölgələrində hektara 320-350 min, suvarma şəraitində isə 400-450 min cücərən toxum səpilməlidir.

Gübrə norması: Yüksək məhsul almaq üçün şum altına hektara təsiredici maddə hesabı ilə 90-110 kq fosfor, 90 kq kalium gübrələri və böyümənin ilk dövrlərində isə 30 kq azot gübrəsinin verilməsi məsləhətdir.

AZNİİZ 50

NOXUD SORTU

Müəlliflər: L.Ə.Əmirov,
Z.İ.Əkpərov,
R.S.Mirzəyev,
Q.M.Həsənova

Sort 2000-ci ildə Seleksiya Nailiyyətlərinin Sınağı və Mühafizəsi üzrə Dövlət Komissiyasına təqdim edilmişdir.

Mənşəyi: Sort Azərbaycan ET Əkinçilik İnstitutunda Özbəkistan SP-64 noxud nümunəsindən çoxqatlı fərdi seçmə aparmaqla alınmışdır.

Ümumi xüsusiyyətləri: Bitkisi dik durandır, yığcam formada olub, boyu 55-65 sm-dir. İlk paxlalar 25-35 sm hündürlükdə əmələ gəlir. Yatmaya və paxlaların tökülməsinə davamlıdır. Mexanikləşdirilmiş becərməyə çox münasibdir. Vegetasiyanın ilk fazasında sürətli böyüyür. Vegetasiya müddəti payız səpinlərində 155-159 gün olub, rayonlaşmış AZNİİZ 303 sortundan 8-12 gün tez yetişir.

Növmüxtəlifliyi *Cicer arietinum L., transkaukazikumdur.* Yarpaqları mürəkkəb lələkvəri formada olub, kənarları dişlidir. Çiçəklərinin ölçüləri iri, rəngi ağdır. Paxlaları samanı-sarı rəngdədir. Dəni orta irilikdə və dəyirmi formada, açıq sarı, səthi hamardır.

Məhsuldarlığı: Sortun payız səpinlərində üçillik orta dən məhsuldarlığı dəmyədə 1,62 t/ha olub, AZNİİZ 303 sortundan 0,22 ton artıq dən məhsulu vermişdir. Sortun potensial məhsuldarlığı 2,0 t/ha təşkil edir.

Dənin keyfiyyəti: 1000 dənin kütləsi 290-300 qramdır. Dəndə zülalın miqdarı 23,0%-ə çatır. Yüksək dad keyfiyyətinə malikdir.

Xəstəliklərə və iqlim şəraitinə davamlılığı: Askoxitoz xəstəliyinə davamlıdır və fuzariozla zəif sirayətlənir. Quraqlığa davamlıdır və qışlaması orta səviyyədədir.

Becərilmə bölgələri və sələfləri: Sort əsasən respublikanın dəmyə və dağətəyi bölgələrində becərilməsi tövsiyə edilir. Sort üçün ən yaxşı sələf herik və dənli bitkilərdir.

Səpin müddəti: Qış qabağı səpinlərin noyabrın üçüncü və dekabrın birinci, yaz səpinlərinin isə martın birinci və ikinci on günlükləri aralığında aparılması məsləhətdir.

Səpin norması: Optimal səpin müddətində dəmyə bölgələrdə hektara 350-400 min cücərən toxum səpilməlidir.

Gübrə norması: Yüksək məhsul almaq üçün şum altına hektara təsiredici maddə hesabı ilə 90-100 kq fosfor, 90 kq kalium gübrələri və böyümənin ilk dövrlərində isə 30 kq azot gübrəsinin verilməsi tövsiyə olunur.

SULTAN

NOXUD SORTU

**Müəlliflər: L.Ə.Əmirov,
R.S.Mirzəyev,
Ə.C.Musayev,
C.M.Tələi,
A.A.Cahangirov,
Q.M.Həsənova,
B.H.Sadıqov**

Sort 2008-ci ildə Seleksiya Nailiyyətlərinin Sınağı və Mühafizəsi üzrə Dövlət Komissiyasına təqdim edilmişdir.

Mənşəyi: Sort Azərbaycan ET Əkinçilik institutunda İKARDA-dan introduksiya olunmuş *Flip 98-178C* genetik mənbəyindən fərdi və kütləvi seçmə metodları ilə yaradılmışdır.

Ümumi xüsusiyyətləri: Bitkinin forması kolvari olub, boyu 70-80 sm-dir. Yarpaqları tək lələkvari, iri və kənarları dilimlidir. Sortun qış qabağı səpinlərdə vegetasiya müddəti aran bölgələrdə 168-174 gün, dağətəyi bölgələrdə isə 225-230 gün təşkil edir. Rayonlaşmış Nərmin sortundan 3-5 gün gec yetişir. Yatmaya və dənin tökülməsinə davamlıdır. Mexanikləşdirilmiş yığıma əlverişlidir.

Növmüxtəlifliyi *Cicer arietinum L., transkaukazikumdur.* Çiçəyin xarakteri tək, rəngi ağ, çiçək saplağı orta uzunluqda, rəngi yaşıldır. Paxlanın tam yetişmə dövründə rəngi sarıdır. Dəni iri, forması küncü, rəngi sarımtıl, səthi hamarlıdır.

Məhsuldarlığı: Sortun qış qabağı səpinlərdə üçillik orta dən məhsuldarlığı dəmyədə 1,74 t/ha olub, Nərmin sortundan 0,1 ton artıq dən məhsulu vermişdir. Sortun potensial məhsuldarlığı 2,5 t/ha təşkil edir.

Dənin keyfiyyəti: 1000 dənin kütləsi 390-400 qramdır. Dəndə zülalın miqdarı 26-27%-dir. Yüksək dad keyfiyyətinə malikdir. Sort dənlik istiqamətlidir və ərzaq üçün qiymətlidir.

Xəstəliklərə və iqlim şəraitinə davamlılığı: Sort askoxitoz xəstəliyinə, quraqlığa və qışa davamlılığı ilə seçilir.

Becərilmə bölgələri və sələfləri: Əsasən respublikanın nəmliklə müxtəlif dərəcədə təmin olunan aran, dağətəyi dəmyə bölgələrdə becərilməsi tövsiyə olunur. Sort üçün ən yaxşı sələf herik, dənli bitkilər, aran suvarma rayonlarında isə taxıl və cərgəarası becərilən bitkilər hesab olunur.

Səpin müddəti: Respublikanın dağlıq və dağətəyi bölgələrində qış qabağı səpinlər noyabrın ikinci və üçüncü, Cənubi Muğan və digər aran bölgələrində noyabrın üçüncü və dekabrın birinci, yaz səpinləri isə fevralın üçüncü və martın birinci ongünlükləri aralığı hesab olunur.

Səpin norması: Optimal səpin müddətində dəmyə bölgələrində hektara 300-350 min, suvarma şəraitində isə 400-450 min cücərən toxum səpilməlidir.

Gübrə norması: Yüksək məhsul almaq üçün şum altına hektara təsiredici maddə hesabı ilə 120 kq fosfor, 90 kq kalium gübrələri və böyümənin ilk dövrlərində 30 kq azot gübrəsinin verilməsi tövsiyə olunur.

ARZU MƏRCİ SORTU

**Müəlliflər: L.Ə.Əmirov,
Z.İ.Əkpərov,
C.M.Təlai,
R.S.Mirzəyev**

Sort 2009-cu ildən Azərbaycan Respublikasının seleksiya nailiyyətlərinin Dövlət reyestrinə daxildir və patentlə mühafizə olunur. Patent № 00116

Mənşəyi: Sort Azərbaycan ET Əkinçilik İnstitutunda İKARDA-dan introduksiya olunmuş İLL6037 formasından fərdi və kütləvi seçmə metodları ilə yaradılmışdır. Sort dənlik istiqamətlidir və ərzaq üçün qiymətlidir.

Ümumi xüsusiyyətləri: Bitkiləri kolvari olub, hündürboyludur (35-40 sm). Sortun qışqabağı səpinlərdə vegetasiya müddəti 172-180 gün təşkil edir. Rayonlaşmış Azər sortundan 2-5 gün tez yetişir, erkən yazda sürətlə boy atır.

Növmüxtəlifliyi *Lens culinaris Medik. ssp.nummulariadır*. Bitkinin forması kolvari, gövdəsi qabırğalı, yarpaqları cüt lələkvari, forması ellipsvari, kənarı bütövdür. Çiçəkləri salxım formasında, iri çiçək saplağı uzun, rəngi yaşıldır. Dəni iri, forması yumru, rəngi açıq-yaşıl, səthi hamardır, ləpə yarpaqları sarımtıldır.

Məhsuldarlığı: Sortun qış qabağı səpinlərdə üçillik orta məhsuldarlığı dəmyədə 0,91 t/ha olub, Azər sortundan 0,19 ton artıq dən məhsulu vermişdir. Sortun potensial məhsuldarlığı 1,4-1,6 t/ha təşkil edir.

Dənin keyfiyyəti: 1000 dənin kütləsi 60-65 qramdır. Dəndə zülalın miqdarı 27%-ə çatır. Dad keyfiyyəti yüksəkdir.

Xəstəliklərə və iqlim şəraitinə davamlılığı: Sort fuzarioz xəstəliyinə və quraqlığa davamlıdır. Qışlamayı yaxşı keçirir.

Becərilmə bölgələri və sələfləri: Respublikanın Cənubi Muğan və digər dəmyə, eləcə də suvarma bölgələrində becərilməsi tövsiyə olunur. Nəmliliklə təmin edilməmiş dəmyə şəraitində ən yaxşı sələf herik, dənli bitkilər, suvarma bölgələrində isə taxıl və cərgəarası becərilən bitkilər hesab olunur.

Səpin müddəti: Sortun qış qabağı optimal səpin müddəti noyabrın ikinci və dekabrın birinci on günlükləri, yaz səpinləri isə fevralın ikinci on günlüyü hesab olunur.

Səpin norması: Optimal səpin müddətində dəmyə bölgələrində hektara 2,0-2,1 mln., suvarma şəraitində isə 2,5-3,0 mln cücərən toxum səpilməlidir.

Gübrə norması: Yüksək və keyfiyyətli məhsul almaq üçün şum altına hektara təsiredici maddə hesabı ilə 120 kq fosfor, 90 kq kalium, böyümənin ilk dövrlərində isə 30 kq azot gübrələrinin verilməsi tövsiyə edilir.

ÇƏRƏZ

ARAXIS SORTU

**Müəlliflər: C.Ə.Əliyev,
Z.İ.Əkpərov,
Ə.C.Musayev,
C.M.Təlai,
H.İ.Məmmədov,
M.H.Seyidov**

Sort 2005-ci ildə Seleksiya Nailiyyətlərinin Sınağı və Mühafizəsi üzrə Dövlət Komissiyasına təqdim edilmişdir.

Mənşəyi: Sort Yarımqaraq Tropiklərdə Kənd Təsərrüfatı Bitkiləri üzrə Beynəlxalq Tədqiqat İnstitutundan (*IKRISAT*) introduksiya edilən və yerli şəraitə uyğunlaşan araxis genotiplərindən (*ICGV93143*) fərdi seçmə aparmaqla alınmışdır.

Ümumi xüsusiyyətləri: Sortun kollarının hündürlüyü 50-55 sm, budaqların sayı 4-5 ədəd, bir bitkidə olan paxlaların sayı 20-25 ədəd, bitkidən olan dənələrin sayı 45-48 ədəddir. Vegetasiya müddəti 170-175 gün arasında dəyişir.

Növmüxtəlifliyi *Arachis hypogaea L, fastigiata vulqarisdir*. Yarpaqları iri, rəngi yaşıl, forması ovalvari, kənarları bütöv, üzərində tükcüyü yoxdur. Gövdənin quruluşu bütöv olub, buğumaların sayı 7-9 ədəddir. Dənələri iri, forması uzunsov, rəngi açıq qırmızıdır.

Məhsuldarlığı: Sort yüksək kollanma səviyyəsi və eləcə də hündür boyluğu hesabına vegetasiya müddətində daha çox ümumi quru biokütlə formalaşdırır. Sortun Şəki-Zaqatala bölgəsinin nəmliklə təmin edilmiş dəmyə şəraitində üçillik orta məhsuldarlığı 2,76 t/ha olmuşdur. Bu da rayonlaşmış Zaqatala 295/1 sortundan 0,74-1,20 t/ha yüksəkdir. Potensial məhsuldarlığı 3,0-3,5 t/ha-dır

Dənin keyfiyyəti: 1000 dənin kütləsi 850-900 qramdır. Dəndə yağın miqdarı 55-59 % - dir. Dad keyfiyyəti yüksəkdir.

Xəstəliklərə və iqlim şəraitinə davamlılığı: Sort fuzarioz və askoxitoz xəstəliklərinə orta davamlıdır. Quraqlığa davamlılığı ortadır.

Becərilmə bölgələri və sələfləri: Sortun Şəki-Zaqatala bölgəsinin nəmliklə təmin olunmuş dəmyə şəraiti ilə yanaşı, respublikanın suvarma bölgələrində də becərilməsi məqsədə uyğundur. Sort üçün ən yaxşı sələf payızlıq dənli taxıl və yazlıq cərgəarası becərilən bitkilər və qara herik hesab olunur.

Səpin müddəti: Sort üçün optimal səpin müddəti aprelin üçüncü və mayın birinci ongünlükləri aralığı hesab olunur.

Səpin norması: Hektara 100-115 kg cücərən toxum səpilməsi tövsiyə olunur.

Gübrə norması: Torpağın münbitliyi və əlavə məhsul artımı nəzərə alınmaqla hektara təsiredici maddə hesabı ilə 60-80 kq fosfor, 50-60 kq kalium və 50-80 kq azot gübrələri verilməlidir. Azot gübrəsinin 30%-ni səpin qabağı, qalan hissəsini isə iki dəfəyə, o cümlədən 40%-ni çıxış alınandan 2-3 həftə sonra, qalan 30%-ni isə paxla əmələgəlmə-dəndolma dövründə verilməsi məsləhət görülür.